

ВИНИКНЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ В ПРОЦЕСІ ВИКОРИСТАННЯ ОБЛАСНОГО БЮДЖЕТУ

© С.О. Шніцглюз, 2015

В стані фінансової нестабільності держави, регіонів, районів, міст, селищ та інших населених пунктів в процесі складання, затвердження і виконання бюджету виникають проблемні ситуації. Неспіввідношення між доходною і видатковою частиною бюджету, дефіцит трансфертів у вигляді дотацій, субвенцій та субсидій спричиняє бюджетні ризики. Аналізуючи Сумський обласний бюджет, саме мінімізація бюджетних ризиків дає змогу збільшити трансфертні потоки, а також забезпечити наповнення обласного бюджету та його розподіл.

Щодо видатків соціального спрямування в 2014 році по загальному фонду можна побачити, що було надано 957 165,1 тис. грн., з них: 357 428,6 тис. грн. спрямовано на освіту (97,8 % до затверджених призначень на рік); 458 645,2 тис. грн. – охорону здоров'я (99,3 %); 76 025,4 тис. грн. – соціальний захист і соціальне забезпечення (96,9 %); 42 906 тис. грн. – культуру (95,4 %); 22 159,9 тис. грн. – фізичну культуру і спорт (87,4 %) [2].

На виплату заробітної плати працівникам бюджетних установ соціально-культурної сфери і соціального захисту населення, що фінансуються з обласного бюджету, за 2014 рік використано 598 152,8 тис. грн. Питома вага зазначених видатків у загальному обсязі видатків на утримання установ вказаних галузей становить 62,5 %, при цьому на виплату заробітної плати з нарахуваннями працівникам освіти направлено 184 405,6 тис. грн. (51,6 % видатків галузі), охорони здоров'я – 331 962,3 тис. грн. (72,4 %), соціального захисту і соціального забезпечення – 50 597 тис. грн. (66,6 %), культури – 18 893,6 тис. грн. (44,1 %), фізичної культури і спорту – 12 294,3 тис. грн. (55,5 %) [2].

Відносно кредитування регіону, то Сумським регіональним управлінням Державної спеціалізованої фінансової установи «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» в рамках регіональної програми молодіжного житлового кредитування на 2011-2017 роки в Сумській області, на кредитування громадян для будівництва (реконструкції) житла за рахунок коштів спеціального фонду (рефінансування) фактично було використано 463,5 тис. грн. або 72,6 % до річних призначень.

Сумським обласним комунальним підприємством «Фонд інвестування об'єктів соціальної сфери та промисловості» за 2014 рік на надання кредитів індивідуальним сільським забудовникам у рамках обласної цільової програми підтримки індивідуального житлового будівництва «Власний дім» на 2012-2015 роки за рахунок коштів спеціального фонду (рефінансування) використано 789,3 тис. грн., або 65,5 % до річних призначень.

За 2014 рік обсяг коштів, повернутих до спеціального фонду обласного бюджету за раніше надані кредити громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла становить 515,4 тис. грн., або 60,7 % до річних призначень.

На 2014 рік з обласного бюджету на виконання регіональних цільових програм за рахунок загального і спеціального фондів передбачено 37 639,1 тис. грн., профінансовано 28 052,3 тис. грн., або 74,5 % до передбаченого плану [2].

Характеризуючи дебіторську заборгованість бюджетних установ, що утримуються за рахунок коштів загального фонду, то станом на 1 січня 2015 року обліковується у сумі 477 тис. грн., що в порівнянні з початком року на 2 тис. грн. менше. У загальній сумі прострочена заборгованість склала 415 тис. грн., або 87 % і виникла у зв'язку з відновленням в обліку заборгованості згідно перевірок контролюючих органів, а також як попередня оплата організаціям, які реорганізовані, ліквідовані та збанкрутілі. Справи по розгляду стягнення боргів вирішуються у судовому порядку.

Аналізуючи кредиторську заборгованість бюджетних установ, то станом на 1 січня 2015 року по загальному та спеціальному фондах обліковується в сумі 25 320,5 тис. грн. і зменшилась у порівнянні з початком року на 28 635 тис. грн. Прострочена кредиторська заборгованість на звітну дату склала 8 725 тис. грн. і виникла у зв'язку з обмеженням проведення видатків ГУДКСУ. По видатках на оплату праці з нарахуваннями прострочена заборгованість відсутня.

Проаналізувавши проблемні сфери Сумського обласного бюджету, можна зазначити, що основними ризиками як обласного так і бюджетів нижчих рівнів є ризик дохідної частини бюджету; ризик видаткової частини бюджету; ризик дефіциту бюджету; ризик незбалансованості міжбюджетних відносин [0].

Саме відповідність доходів видаткам місцевих бюджетів дає соціально-економічний розвиток регіону, що може бути досягнуто також зміною підходів до розподілу і перерозподілу фінансових потоків між центром і регіонами та ефективним використанням бюджетних коштів.

1. Булгакова С. *Бюджетний ризик: сутність класифікація, фактори ризику* / С. Булгакова, І. Микитюк // *Вісник КНТЕУ*, 2010. – №1. – С. 59-68.

2. *Статистичні дані Сумського обласного бюджету [Електронний ресурс]*. – Режим доступу: finansy.sm.gov.ua/index.php/uk/31. – Назва з екрану.